

АНОТАЦІЯ

Кравченко О. В. Інноваційні механізми публічного управління інформаційними потоками на засадах реформування територіальної організації влади. – Кваліфікаційна наукова праця правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» – Донецький державний університет управління Міністерства освіти і науки України, Маріуполь, 2021.

У дисертаційному дослідженні теоретично узагальнено та запропоновано нове вирішення наукової проблеми вдосконалення інноваційних механізмів публічного управління інформаційними потоками на засадах реформування територіальної організації влади.

Сучасне інформаційне суспільство потребує від держави збалансованої інформаційної політики, законодавчого врегулювання питань інформаційної політики, ефективного функціонування виконавчих органів та підвищення інформативної обізнаності власних громадян. Відповідно до цього, державна інформативна політика, спрямована на формування інформативного простору на засадах державницької спрямованості (захист державницьких інтересів, розвиток власних культурних надбань і т.п.), сприяє інформаційній безпеці суспільства, фактично відображає стан розвитку національної інформаційної сфери. Важливо зазначити, що державна інформаційна політика виступає ключовим інструментом, що забезпечує життєдіяльність національного інформаційного простору, надає можливості для всіх без винятку громадян щодо включення, залучення до політичної діяльності та впливу на існуючу реальність. Вдала інформаційна політика держави є підґрунтям ефективного громадянського суспільства, суспільної злагоди, розбудови демократичних інститутів та інформаційної безпеки власної держави.

Питання про вплив технологій інформаційної політики й засобів комунікації на політичну складову державного і суспільного розвитку, в

першу чергу на зміни в суспільному і політичному ладі, – а також соціальну та політичну структуру суспільства представляється досить важливим і актуальним для розгляду вченими в умовах стрімкого розвитку у світовому масштабі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Сюди ж відноситься така сторона державного і суспільного розвитку, як публічне управління, яке виступає свого роду формою регулювання політичних і суспільних відносин, яка має комунікативну природу.

На сьогоднішній день доступні для комунікації нові технології істотно змінили і будуть змінювати в технологічно розвинених демократіях способи впливу на суспільну свідомість в рамках сучасного публічного управління, все активніше проникаючи в основні сфери життя суспільства, трансформуючи способи комунікації як усередині нього, так і між суспільством і владою, змінюючи моделі поведінки як комунікаторів, так і цільових аудиторій комунікації, що неминуче призведе і вже призводить до істотної зміни способів і моделей сучасного публічного управління в цілому

В рамках комунікаційного типу управління, заснованого на переконанні як ключовому факторі ефективності впливу на цільові аудиторії, здійснюється, здебільшого, вплив на об'єкт управління без прямого примусу та застосуванні «легітимного насильства». Дана модель публічного управління застосовується в тих випадках, коли об'єкт не зобов'язаний ніяким чином підкорятися суб'єкту управління, рішення суб'єкта управління не носять для об'єкта обов'язкового характеру, який був би закріплений будь-якими правовими нормами.

В результаті в рамках сучасного демократичного політичного управління однією з основних завдань стає робота не з примусу, а за впливом на суспільну свідомість та формування політичних уподобань і настроїв населення, а також створення мотиваційних чинників для масової аудиторії, яка є у більшості випадків об'єктом публічного управління.

Ключова роль e-government (е-уряд) і e-governance (е-управління) вийшла на передній план реформи ООН у системах державного управління в

країнах-учасниках, коли стало очевидно, що це найефективніший засіб у підтримці та створенні інституціональних зв'язків, необхідних для сталого розвитку суспільства. Під терміном «електронний уряд» мається на увазі система інтерактивної взаємодії держави і громадян за допомогою Інтернету, підвищення рівня доступності влади для всіх громадян.

Країни-лідери показали, що можна успішно використовувати інформаційно-комунікативні технології як основу управлінської структури, яка підвищує ефективність установ державного сектору. У результаті електронний уряд ліг в основу побудови стратегії сталого розвитку держави. Одна з його основних функцій у тому, щоб створити інтегровану структуру політики, законів і нормативних актів, разом з розвитком інституцій та процесів, які дозволяють приватному сектору й людям одержувати переваги від розвитку новітніх технологій. Основний принцип е-уряду, який підтримується ефективною інституціональною структурою е-управління, – це поліпшення внутрішньої роботи державного сектору за рахунок скорочення надмірних фінансових витрат і часу на прийняття рішень, за рахунок поліпшення інтеграції робочих потоків і процесів і розширення ефективного використання ресурсів між різними державними установами, забезпечуючи довгостроковий розвиток рішення.

Доведено ідеологічні засади стратегії державного управління інформаційними потоками в Україні, враховуючи наявний зарубіжний досвід, з метою посилення взаємодії між державними службовцями та громадянським суспільством, висвітлюючи, як працює інтеграція – правова, адміністративно-організаційна, фінансово-економічна. Проаналізовані методи, засоби, принципи впровадження, перелік яких пропонується доповнити принципами професійного, інформаційно-аналітичного та технічного регулювання інформаційних потоків вхідної, внутрішньої та вихідної інформації, що визначатиме та підвищить відповідальність службовців за збір, зберігання, обробку, використання інформації в державному управлінні. Обґрунтована необхідність надавати професійну інформаційно-технічну допомогу

діяльності державних органів та сприяти формуванню сервісно-орієнтованої держави в умовах ризик-орієнтованої економіки сучасності в умовах запровадження карантинних заходів, нових соціальних санкцій та невщухаючої епідемії.

Проаналізовані спеціальні теоретико-методологічні підходи шляхом трансформації традиційної моделі державного управління (організованої та регламентованої з метою організації, захисту або трансформації впливу держави на суспільне життя на основі її влади) у модель публічного управління. Покращені зміни в структурно-функціональному забезпеченні інформаційного суспільства та органів державної влади, які мають бути необхідними для побудови «електронної держави» як способу управління державною владою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, що визначають поняття сучасного суспільства. Доведена необхідність забезпечити функції уряду «електронного уряду», «електронного парламенту» (законодавчого органу), «електронного правосуддя» (судова влада), що забезпечить тісну співпрацю влади та громадян на бізнес-функціональній основі, а також організацію на умовах індивідуальної відповідальності з провідними інформаційними взаємодіями відповідно.

Окреслені теоретико-методологічні підходи до визначення напрямів удосконалення інноваційних механізмів публічного управління в розвиткові інформаційного суспільства: перехід від державного управління до комплексної цифровізації та перехід від комунікаційних систем до цифрових форматів; законодавче, організаційне, технічне та технологічне забезпечення доступності електронних сервісів; подальше впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у взаємодію держави, населення та приватного сектора; запровадження різних видів електронної участі громадськості в політичному процесі та управлінні державними справами як передумови для прийняття важливих державних рішень на різних рівнях для посилення їх громадського характеру та залучення громадянського суспільства до їх виконання та сприяння європейській інтеграції держави України.

Організаційно-фінансове забезпечення управління потоком публічної інформації зумовлено пропозиціями в механізмі здійснення інформаційної діяльності, зокрема описом довгострокових та поточних процесів визначення пріоритетів та їх реалізації, обґрунтуванням організаційних заходів щодо реалізації цих процесів. Надано роз'яснення заходів щодо стимулювання місцевих, регіональних інформаційних та маркетингових зв'язків, оскільки це дозволяє наповнити систему управління потоками публічної інформації спеціальними механізмами та інструментами управління.

Розроблено концептуальні основи термінології, які уточнюють сутність термінів «управління публічними інформаційними потоками», «механізм управління публічними інформаційними потоками», необхідні для адаптації їх змісту до сучасних викликів. На відміну від попередніх визначень, потік публічної інформації протікає як процес глибоких внутрішніх змін у системі публічного управління під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів і несе з собою зміни змісту, форми та організаційних принципів, покладених у основу взаємодії між державним управлінням, громадянами та приватним сектором через впровадження комунікаційних та цифрових технологій.

Теоретично обґрунтовані заходи щодо підтримки інфраструктури нових механізмів публічного управління, посилення ролі інформаційного потоку на основі співпраці органів місцевого самоврядування з державними установами та містобудівниками у вирішенні проблем інформаційного забезпечення; це дозволяє за допомогою децентралізації досягти інноваційних цілей та закласти основи вдосконалення регіональної організації влади.

Узагальнені світові тенденції та системні ідеологічні підходи до управління публічними інформаційними потоками, що дозволяють виявити такі незворотні якості, які є основою розвитку інформаційного суспільства за кордоном (лібералізація ринку телекомунікацій, мережевих та інформаційних магістралей та їх побудова), публічні послуги, онлайн-доступ, створення сприятливих умов для розвитку цифрових мереж та надання цифрових послуг, вироблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення публічного

управління та його широкої та цільової спрямованості, що підтримає інформаційне суспільство.

Ключові слова: інноваційні механізми публічного управління, інформаційні потоки, інформація, територіальна організація влади, кластерні інформаційні системи.

ABSTRACT

Kravchenko O. V. Innovative mechanisms of public management of information flows on the basis of reforming the territorial organization of power. – The qualification scientific work published as a manuscript.

The thesis for a Doctor of Philosophy Degree on the specialty 281 «Public management and administration» - Donetsk State University of Management of the Ministry of Education and Science of Ukraine, Mariupol, 2021.

The dissertation research theoretically generalizes and proposes a new solution of the scientific problem of improving innovative mechanisms of information flows public management on the basis of reforming the power territorial organization.

The modern information society needs from the state a balanced information policy, legislative regulation of information policy issues, effective functioning of executive bodies and raising the information awareness of its own citizens. Accordingly, the state information policy aimed at forming an information space on the basis of state orientation (protection of state interests, development of own cultural heritage, etc.), promotes information security of society, in fact reflects the state of national information sphere development. It is important to note that the state information policy is a key tool that ensures the viability of the national information space, provides opportunities for all citizens without exception to include, engage in political activities and influence the existing reality. Successful information policy of the state is the basis of an effective civil society, social harmony, building democratic institutions and information security of one's own state.

The question of the impact of information policy technologies and means of communication on the political component of state and social development, primarily on changes in the social and political system - as well as the social and political structure of society is very important and relevant for scientists to consider in a rapidly developing world the scale of modern information and communication technologies. This also includes such a side of state and social development as public

administration, which is a kind of regulation of political and social relations, which has a communicative nature.

Today, new technologies available for communication have significantly changed and will change in technologically advanced democracies the ways of influencing public consciousness in modern public administration, increasingly penetrating the main spheres of society, transforming ways of communication both within it and between society and government, changing the behavior patterns of both communicators and target audiences of communication, which will inevitably lead and already leads to a significant change in the methods and models of modern public administration in general.

In the communication type of management, based on belief as a key factor in the effectiveness of the impact on target audiences, there is, for the most part, the impact on the object of management without direct coercion and the use of «legitimate violence». This model of public administration is used in cases where the object is not obliged to obey in any way the subject of management, the decisions of the subject of management are not mandatory for the object, which would be enshrined in any legal norms .

As a result, in modern democratic political governance, one of the main tasks is not to work under duress, but to influence the public consciousness and the formation of political preferences and attitudes of the population, as well as creating motivational factors for the mass audience, which is in most cases public management.

The key role of e-government and e-governance has come to the forefront of UN reform in public administration systems in participating countries, when it has become clear that it is the most effective means of maintaining and building institutional linkages, necessary for the sustainable development of society. The term «e-government» means a system of interactive interaction between the state and citizens through the Internet, increasing the level of accessibility of power for all citizens.

Leading countries have shown that information and communication

technologies can be successfully used as a basis for a management structure that increases the efficiency of public sector institutions. As a result, e-government has formed the basis for building a strategy for sustainable development of the state. One of its main functions is to create an integrated structure of policies, laws and regulations, together with the development of institutions and processes that enable the private sector and people to benefit from the development of new technologies. The basic principle of e-government, supported by an effective institutional structure of e-government, is to improve the internal work of the public sector by reducing excessive financial costs and decision-making time, by improving the integration of workflows and processes and expanding the efficient use of resources between different government agencies, institutions, ensuring long-term development of the solution.

The ideological foundations of the strategy of state management of information flows in Ukraine, taking into account the available foreign experience, in order to strengthen the interaction between civil servants and civil society, highlighting how integration works - legal, administrative, financial and economic. Analyzed methods, tools, principles of implementation, the list of which is proposed to supplement the principles of professional, information-analytical and technical regulation of information flows of input, internal and output information, which will determine and increase the responsibility of employees for collecting, storing, processing and using information in public administration. There is a justified need to provide professional information and technical assistance to government agencies and promote the formation of a service-oriented state in a risk-oriented modern economy in the introduction of quarantine measures, new social sanctions and the ongoing epidemic.

Special theoretical and methodological approaches are analyzed by transforming the traditional model of public administration (organized and regulated in order to organize, protect or transform the influence of the state on public life on the basis of its power) into a model of public administration. Improved changes in the structural and functional support of the information society and public

authorities, which should be necessary to build an «electronic state» as a way of managing public power using information and communication technologies that define the concept of modern society. The need to ensure the functions of the government «e-government», «e-parliament» (legislature), «e-justice» (judiciary), which will ensure close cooperation between government and citizens on a business-functional basis, as well as organization on individual responsibility with leading information interactions, respectively.

Theoretical and methodological approaches to determining the areas of improvement of innovative mechanisms of public administration in the development of the information society are outlined: the transition from public administration to integrated digitization and the transition from communication systems to digital formats; legislative, organizational, technical and technological support for the availability of electronic services; further introduction of information and communication technologies in the interaction of the state, population and private sector; introduction of various types of electronic public participation in the political process and management of public affairs as a prerequisite for making important government decisions at various levels to strengthen their public character and involve civil society in their implementation and promote European integration of Ukraine.

Organizational and financial support for the management of public information flow is due to the proposals in the mechanism of information activities, in particular the description of long-term and current processes of prioritization and implementation, justification of organizational measures for the implementation of these processes. Clarification of measures to stimulate local, regional information and marketing links is provided, as it allows to fill the system of public information flow management with special mechanisms and management tools.

Conceptual bases of terminology are developed, which clarify the essence of the terms «management of public information flows», «mechanism of management of public information flows», necessary for adaptation of their content to modern challenges. Unlike previous definitions, the flow of public information takes place

as a process of profound internal changes in the public administration system under the influence of external and internal factors and entails changes in content, form and organizational principles underlying the interaction between government, citizens and the private sector. introduction of communication and digital technologies.

Theoretically substantiated measures to support the infrastructure of new mechanisms of public administration, strengthening the role of information flow through cooperation of local governments with government agencies and urban planners in solving problems of information support; this allows decentralization to achieve innovative goals and lay the foundations for improving the regional organization of government.

Generalized global trends and systematic ideological approaches to the management of public information flows, which allow to identify such irreversible qualities that are the basis for the development of the information society abroad (liberalization of the telecommunications market, network and information highways and their construction), public services, online access, creation favorable conditions for the development of digital networks and the provision of digital services, the development of practical recommendations for improving public administration and its broad and targeted, which will support the information society.

Keywords: innovative mechanisms of public administration, information flows, information, territorial organization of power, cluster information systems.